

Primària

Matemàtiques 1

Programació

Unitat 11

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Eines d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Un diumenge de cine

Descripció de la unitat

El motiu que ens acompanya en aquesta unitat són els rèptils. Els problemes, les il·lustracions i, en general, gairebé totes les activitats apareixen amb aquests animals tan interessants per als alumnes. Un dels principals objectius és que els alumnes vegin els seus nous aprenentatges de forma atractiva i motivadora perquè es diverteixin aprenent.

Amb les situacions de joc i les activitats proposades pretenem que els alumnes adquireixin els coneixements següents:

- Els nombres del 80 al 89.
- Operacions de suma amb portades.
- Nombres parells i imparells o senars.
- Resolució de problemes seleccionant l'operació.
- Monedes i bitllets d'euro.

Temporalització

Abril

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Conèixer i construir els nombres del 80 el 89: ordre, valor i grafia.
- Comprendre i calcular operacions de sumes amb portades.
- Conèixer i diferenciar els nombres parells i imparells o senars.
- Desenvolupar estratègies per a la resolució de problemes, incidint en l'elecció de l'operació necessària per a la seva resolució.
- Identificar i utilitzar les monedes i els bitllets d'euro.
- Adquirir el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat per expressar els seus coneixements de forma oral i escrita.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT / CRITERIS D'AVALUACIÓ / ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluable
<ul style="list-style-type: none"> • Comprensió d'un text adquirint el vocabulari relacionat amb els conceptes matemàtics de la unitat, i afavorint l'interès per la lectura. • Descomposició de nombres en desenes i unitats, fins al 89. • Lectura i escriptura dels nombres del 80 al 89. • Resolució de sumes amb portades. • Aplicació d'estratègies que afavoreixen el càlcul mental. • Identificació dels nombres parells i imparells. • Selecció de l'operació adequada per a la resolució del problema. • Reconeixement del valor de les monedes i els bitllets d'euro. • Iniciativa i constància a l'hora de resoldre els problemes, respectant els altres i col·laborant activament en els treballs d'equip. • Ús d'estratègies per trobar el següent element d'una sèrie lògica. 	1. Construir els nombres del 80 al 89 utilitzant correctament els conceptes de desena i unitat.	1.1. Construeix nombres del 80 al 89 utilitzant correctament els conceptes d'unitat i desena.
	2. Identificar, llegir i escriure els nombres del 80 al 89.	2.1. Llegeix i escriu els noms dels nombres del 80 al 89 identificant-los amb les seves grafies. 2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 89, relacionant el nom del nombre amb la seva grafia.
	3. Calcular sumes amb canvi d'unitats a desenes amb portades.	3.1. Calcula la suma amb canvi d'unitats a desenes amb portades.
	4. Resoldre operacions de càlcul mental.	4.1. Suma una desena a desenes completes.
	5. Conèixer i diferenciar els nombres parells i imparells.	5.1. Coneix els nombres parells i imparells. 5.2. Diferencia un nombre parell i un nombre imparell.
	6. Resoldre problemes seleccionant l'operació adequada.	6.1. Selecciona i resol l'operació adequada.
	7. Conèixer el valor de les monedes i els bitllets d'euro.	7.1. Coneix el valor de les monedes i els bitllets d'euro. 7.2. Resol senzills problemes amb monedes i bitllets d'euro.
	8. Mostrar iniciativa a l'hora d'afrontar els problemes i desenvolupar actituds de respecte i col·laboració a l'hora de treballar en grup.	8.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.
	9. Seguir la seqüència lògica d'una sèrie.	9.1. Dibuixa l'element següent d'una sèrie lògica.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau de consecució dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard, cercarem evidències dels alumnes que mostrin la seva evolució en cada un d'aquests.

A l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggereix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. Els docents podran substituir-les per d'altres que considerin més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiabls (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier
1.1. Construeix nombres del 80 al 89 utilitzant correctament els conceptes d'unitat i desena.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per construir els nombres amb blocs multibase i àbac. • Activitats del LA i dels RF on identifiquen els nombres amb 8 desenes i amb 8 unitats.
2.1. Llegeix i escriu els noms dels nombres del 80 al 89 identificant-los amb les seves grafies.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitat del LA, que associa les grafies amb la quantitat que representen. • Selecció d'activitats del LA i dels RF on llegeixen i escriuen els nombres fins al 89.
2.2. Escriu, al dictat, els nombres fins al 89, relacionant el nom del nombre amb la seva grafia.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA on escriuen al dictat els nombres proposats.
3.1. Calcula la suma amb canvi d'unitats a desenes amb portada.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA per aprendre a sumar portant-ne. • Activitats d'ampliació dels RF.
4.1. Suma una desena a desenes completes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
5.1. Coneix els nombres parells i imparells.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.
5.2. Diferencia un nombre parell i un nombre imparell.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i de reforç i d'ampliació dels RF.
6.1. Selecciona i resol l'operació adequada.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de l'apartat «Resolc problemes» del LA.
7.1. Coneix el valor de les monedes i els bitllets d'euro.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de la PD. • Selecció d'activitats del LA i dels RF.
7.2. Resol senzills problemes amb monedes i bitllets d'euro.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats del LA i dels RF on resol problemes de canvi i devolució amb monedes i bitllets d'euro.

8.1. Mostra una actitud emprenedora i participa activament en les activitats d'aprenentatge cooperatiu.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'aprenentatge cooperatiu «Tot es compra, tot es ven II» proposada en la PD.
9.1. Dibuixa l'element següent d'una sèrie lògica.	<ul style="list-style-type: none">• Activitat d'intel·ligències múltiples del LA.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística</i>	Captar el sentit de les expressions orals: ordres, explicacions, indicacions, relats...	Comprèn les indicacions i expressions pròpies de situacions de compravenda amb monedes i bitllets d'euro.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Llegeix i comprèn la lectura inicial.
<i>Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia</i>	Aplicar els coneixements matemàtics per a la resolució de situacions problemàtiques en contextos reals i en qualsevol assignatura.	Aplica els coneixements apresos per resoldre les situacions de compravenda amb canvis i devolucions de monedes.
<i>Competència digital</i>	Comprendre els missatges elaborats en codis diversos.	Interpreta amb correcció el suport visual per a la realització de l'activitat.
<i>Aprendre a aprendre</i>	Generar estratègies per aprendre en diferents contextos d'aprenentatge.	És capaç de realitzar canvis de monedes i devolucions en situacions reals i en les situacions proposades al llibre.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupa les diferents intel·ligències múltiples.	Dedueix el següent element d'una sèrie lògica.
<i>Competències socials i cíviques</i>	Desenvolupar capacitat de diàleg amb els altres en situacions de convivència i treball i per a la resolució de conflictes.	Planteja els seus arguments i escolta de forma activa els altres, en situacions d'equip cooperatiu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	És acurat en la presentació de les tasques, cuida el material propi, el dels altres i el de la classe. Arriba a acords i els compleix.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Reconeix riquesa en la diversitat d'opinions i idees.	Comprèn i respecta que una activitat té més d'una solució possible.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Elabora treballs i presentacions amb sentit estètic	Realitza el seu treball amb sentit de l'ordre i pulcritud.

6. TASQUES

Libre de l'alumne (LA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i treballam amb el text i amb la imatge inicial

- Identificam les idees prèvies en el LA i els suggeriments metodològics de la PD.
- Observam la imatge i realitzam les activitats del LA i del LD, algunes d'aquestes activitats les fem en gran grup, tal com se suggereix en la PD.
- Realitzam l'activitat *d'Intel·ligències múltiples: Logicomatemàtica* del LA.

Tasca 2: Coneixem els nombres: 80 al 89

- Introduïm els nombres que formen la vuitena desena i realitzam les activitats del LA i del LD.
- Construïm els nombres amb els suggeriments de la PD i el material manipulatiu.
- Realitzam les activitats del LA i del LD, i les activitats 1 de les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completam amb altres recursos com la versió del «Veig, veig» suggerit en la PD.

Tasca 3: Sumam portant-ne

- Treballam la suma amb portades en sumes de dos sumands amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam les activitats del LA i del LD.
- Completam amb activitats dels RF.

Tasca 4: Nombres amb parella

- Treballam el concepte de nombres parells i imparells amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam les activitats del LA i del LD.
- Completam amb activitats dels RF.

Tasca 5: I l'operació elegida és...

- Aplicam les estratègies d'aprenentatge cooperatiu com proposa la PD.
- Presentam el problema amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Elegim l'operació i resollem el problema de manera individual en el LA.
- Posada en comú en el grup de la resolució del problema i la seva solució.
- Treballam en grup els problemes proposats en la PD.

Tasca 6: Tot es compra, tot es ven

- Introduïm les monedes i els bitllets d'euro, segons els suggeriments metodològics amb la PD.
- Realitzam les activitats del LA i del LD, i altres activitats dels RF.
- Completam amb el treball cooperatiu «Tot es compra, tot es ven II» suggerit en la PD.

Tasca 7: Què hem après?

- Completam el mapa conceptual que es proposa en els suggeriments metodològics de la PD.
- Realitzam les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD.
- Completam amb activitats dels RF i amb el treball cooperatiu «Endevina matemago, quin nombre és?» suggerit en la PD.

- Recopilam les activitats per al dossier de l'alumne.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Totes les activitats proposades en aquesta unitat permeten que el professor avaluï el grau de comprensió i interiorització de conceptes al qual arriben els seus alumnes. En observar com envolten, uneixen, acolorixen, completen i responen, el professor sabrà el nivell en el qual es troben i el grau d'habilitat per executar aquestes activitats. Segons les necessitats de l'alumnat, insistirem més en el reforç o en els nous conceptes.
- El nostre primer pas serà sempre comprovar els coneixements previs dels alumnes per partir d'aquests. La làmina motivadora i l'apartat «Què en sabem» ens ajudaran a descobrir aquest punt d'inici.
- **Nombres.** Al llarg de tota la unitat didàctica són moltes i variades les situacions en les quals es treballa la lectura i l'escriptura dels noms dels nombres del 80 al 89, així com la composició i la descomposició d'aquests nombres i l'associació del nom del nombre amb la seva grafia a través d'un dictat.
- **Operacions.** En aquesta unitat s'inicia la suma amb portades. L'alumnat ja sap col·locar correctament nombres d'una i de dues xifres i ara aprendrà a «portar» la desena que ens resulta de la suma de la columna de les unitats a la següent columna de les desenes i acabar el càlcul sumant les desenes.
- **Càlcul mental.** Se suggereix que cada sessió inclogui un temps programat per al càlcul mental. S'ha de procurar el mínim de dispersió: silenci, ordre i atenció per fer possible la concentració; per això, es recomana que sigui a l'inici de la sessió de matemàtiques. El temps fet servir serà curt; ja que es realitzaran sis exercicis, sumant una desena a desenes completes, en aquesta unitat. S'explica l'estratègia utilitzada de forma gràfica perquè la interioritzin amb facilitat.
- **Resolució de problemes.** Ja tenim establertes les bases per treballar la resolució de problemes: lectura pausada i comprensiva per entendre l'enunciat, i la recerca i selecció de dades. En aquest tercer trimestre posarem èmfasi en l'elecció segura i confiada de l'operació que ens servirà per respondre la pregunta del problema.
- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Treball en grup cooperatiu en el desenvolupament d'activitats i projectes: fer grups de 3 o 4 alumnes i utilitzar les estructures de cooperatiu suggerides en la guia del professor per treballar els principis de definició d'objectiu grupal, interdependència positiva i interacció cara a cara. Es recomana l'aprenentatge cooperatiu aplicant les metodologies de lectura compartida, foli giratori, llapis al centre i mapa conceptual compartit.
- Posada en comú en gran grup, després del treball individual o grupal.

8. RECURSOS

Els següents materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts de l'àrea de Matemàtiques:

- Recursos fotocopiabls de la proposta didàctica, amb activitats de reforç, d'ampliació i d'avaluació.

- Quaderns complementaris al llibre de l'alumne.
A més, es proposa la utilització del següent material manipulatiu per ajudar a l'adquisició dels continguts:
- Àbacs, interlínies, blocs multibase, etc., que potenciïn la manipulació i reforcin la comprensió del sistema de numeració decimal.
- Recta numèrica graduada, per situar-hi i localitzar-hi nombres.
- Targetes de cartolina amb les grafies dels nombres presentats.
- Targetes de cartolina amb les operacions presentades en l'activitat de càlcul mental. Tindran el resultat de l'operació imprès per darrere.
- Dòmino de sumes i restes.
- Daus d'unitats i desenes.
- Monedes i bitllets de plàstic o de cartolina.
- Material fungible com ara cartolines, plastilina, gomets...

Recursos digitals

- Llibre digital: els alumnes podran reforçar o ampliar els continguts estudiats utilitzant els recursos digitals disponibles.
- CD que acompanya la proposta didàctica, amb els recursos fotocopiabls.
- A continuació es recullen alguns enllaços web:
 - <http://anayadigital.es>
 - Per conèixer les monedes i agrupar quantitats: a la pàgina d'educarex

9. EINES D'AVUACIÓ

- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls de la unitat i el llibre digital).
- Registre d'avaluació (a l'annex d'avaluació).
- Altres recursos: rúbrica, diana, etc. (a l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies manejaré per atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes ha assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?

- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?